

# ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1994

Vyhlásené: 21.01.1994

Časová verzia predpisu účinná od: 21.01.1994

**Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.**

**2**

## **VYHLÁŠKA**

**Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky**

z 10. decembra 1993,

**ktorou sa ustanovujú hygienické požiadavky na cudzorodé látky v  
požívatinách**

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zdravotníctva“) podľa § 70 ods. 1 písm. b) zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 305/1992 Zb. ustanovuje:

### **§ 1**

(1) Touto vyhláškou sa ustanovujú hygienické požiadavky na cudzorodé látky v potravinách, v potravinárskych surovinách, polotovarochoch, polovýrobkoch, hotových pokrmoch, v poľnohospodárskych produktoch, v pochutinách a v nápojoch, a to tuzemských i dovážaných (ďalej len „požívatiny“).

(2) Vyhláška sa nevzťahuje na hygienické požiadavky na cudzorodé látky v pitnej vode a v prírodných minerálnych vodách.

### **§ 2**

(1) Za cudzorodé látky v požívatinách sa považujú látky, ktoré nie sú prirodzenou zložkou požívatín, látky, ktoré sa nepoužívajú samostatne ako požívatiny alebo typické potravinárske prísady, látky, ktoré nie sú pre daný druh požívatiny charakteristické, a látky, ktorých prítomnosť v požívatine alebo ich zvýšené množstvo v nej môže mať vplyv na zdravie človeka. Ide o látky aditívne, kontaminujúce, rezíduá pesticídov a farmakologicky aktívnych látok a endogénne cudzorodé látky.

(2) Aditívna cudzorodá látka je látka, ktorá sa úmyselne pridáva do požívatín z dôvodov technologických, senzorických, prepravných alebo skladovacích, čím sa sama alebo jej vedľajšie produkty stávajú alebo môžu stať súčasťou požívatiny, či inak ovplyvniť jej vlastnosti.

(3) Kontaminujúca cudzorodá látka je látka, ktorá sa do požívatiny dostala neúmyselne pri výrobe, spracúvaní, balení, preprave alebo skladovaní. Mechanické znečisteniny, mikroorganizmy, živí a mŕtvi živočíšni škodcovia a časti ich tiel sa nepovažujú za kontaminujúcu cudzorodú látku.

(4) Rezíduá pesticídov sú zvyšky látok používaných úmyselne proti škodcom pri výrobe požívatín alebo zvyšky produktov rozkladu, metabolizmu alebo iných reakcií týchto látok.

(5) Rezíduá farmakologicky aktívnych látok sú zvyšky látok alebo ich metabolitov, ktoré boli úmyselne podávané zvieratám určeným na produkciu potravín z dôvodov preventívnych, liečebných alebo na ovplyvňovanie fyziologických funkcií a úžitkovosti.

(6) Endogénne cudzorodé látky sú látky vznikajúce v požívatinách pôsobením fyzikálnych, chemických, biochemických a biologických faktorov alebo interakciou zložiek poživatín počas ich výroby, spracúvania a distribúcie.

### § 3

(1) Cudzorodé látky, ktoré sa môžu vyskytovať v požívatinách, ich najvyššie prípustné množstvo alebo maximálny limit reziduí a podmienky ich použitia v požívatinách sú uvedené v prílohách č. 1 až 4, ktoré sú súčasťou tejto vyhlášky.

(2) Najvyššie prípustné množstvo alebo maximálny limit reziduí predstavuje celkový obsah cudzorodej látky v požívatine, vzťahujúci sa na produkt v prirodzenom stave, ak v prílohách tejto vyhlášky alebo v technickej norme nie je uvedené inak.

(3) Cudzorodé látky, pre ktoré nie je ustanovené najvyššie prípustné množstvo alebo maximálny limit reziduí, môžu sa používať podľa zásad správnej výrobnéj praxe bez osobitného obmedzenia.

(4) Ak pre určitú poživatinu nie je v prílohách tejto vyhlášky ustanovené najvyššie prípustné množstvo alebo maximálny limit reziduí cudzorodej látky, je najvyšším prípustným množstvom alebo maximálnym limitom reziduí cudzorodej látky,

- a) ak ide o poživatinu zloženú z viacerých zložiek, súčet najvyšších prípustných množstiev alebo maximálnych limitov reziduí cudzorodej látky ustanovených pre tieto zložky, prepočítaných na hmotnosť zložky v požívatine,
- b) ak ide o poživatinu, ktorá je odvoditeľná od formy poživatiny uvedenej v prílohe alebo patrí do skupiny poživatín uvedenej v prílohe, najvyššie prípustné množstvo alebo maximálny limit reziduí cudzorodej látky poživatiny uvedenej v prílohe, znížený alebo zvýšený podľa zmeny hodnoty sušiny alebo obsahu tuku pri technologickom procese.

### § 4

(1) Cudzorodé látky možno použiť len v zdravotne nezávadných požívatinách, ak sa v požívatine rovnomerne rozptýlia a ak slúžia na

- a) zachovanie výživnej hodnoty poživatiny,
- b) ciele pridávanie látok do poživatín alebo odoberanie látok z poživatín určených pre osobitné skupiny spotrebiteľov,
- c) zníženie zdravotného rizika, predĺženie doby skladovania, zvýšenie odolnosti a stability a nevyhnutného ošetrenia poživatín proti škodlivým vplyvom,
- d) zlepšenie podmienok výroby, spracovania, úpravy, balenia, prepravy a uchovania poživatín,
- e) zlepšenie senzorických vlastností poživatín pri zachovaní ich charakteru, štandardnosti, výživnej hodnoty a akosti.

(2) Cudzorodé látky sa môžu používať len v čistote uvedenej v technickej norme. Ak pre cudzorodú látku nie sú kritériá čistoty uvedené v technickej norme, postupuje sa podľa kritérií Potravinárskej a poľnohospodárskej organizácie (FAO) a Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO)<sup>1)</sup>.

(3) Použitím cudzorodej látky v požívatine sa nesmie nahradzovať starostlivosť o poživatinu vyplývajúca z príslušných hygienických požiadaviek, ani sa nesmie poživatina falšovať.

### § 5

Na spotrebiteľskom balení poživatiny musia byť čitateľne a nezmazateľne vyznačené

- a) menovite alebo kódom značenia podľa prílohy č. 1 tejto vyhlášky v požívatine použité cudzorodé látky aditívne a ich množstvo, a to v zostupnom poradí podľa množstva, a
- b) údaje o zákaze alebo nevhodnosti podávania výrobku určitým skupinám spotrebiteľov.

## § 6

K návrhom technických noriem požívatín, ktoré sú v súlade s touto vyhláškou a mikrobiologickými a ostatnými hygienickými požiadavkami stanovenými inými všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo technickou normou, ktorá obsahuje spoločné ustanovenia pre skupiny požívatín, nie je potrebný záväzný posudok ministerstva zdravotníctva<sup>2)</sup>.

## § 7

(1) Použitie cudzorodej látky, ktorá nie je uvedená v prílohách tejto vyhlášky, a výnimky z ustanovených podmienok použitia cudzorodých látok v požívatínach môže povoliť ministerstvo zdravotníctva z dôvodov osobitného zreteľa, a to na základe žiadosti výrobcu alebo dovozcu požívatín.

(2) Žiadosť musí obsahovať

- a) podrobnú špecifikáciu a charakteristiku navrhovanej cudzorodej látky,
- b) dokumentáciu obsahujúcu skutočnosti potrebné na zdravotné posúdenie navrhovanej látky, najmä údaje o toxicite, s dôkazom, že navrhovaná látka neporuší zdravotnú nezávadnosť požívatiny sama alebo reakciou či interakciou látky s požívatinou, obalom alebo inými cudzorodými látkami, ktoré sú v požívatine použité, prípadne ich znečistenín,
- c) odôvodnenie nevyhnutnosti použitia navrhovanej látky,
- d) uvedenie druhov požívatín, v ktorých sa má navrhovaná látka použiť,
- e) uvedenie spôsobu aplikácie, navrhovaného najvyššieho prípustného množstva alebo maximálneho limitu rezíduí cudzorodej látky v požívatine,
- f) predpokladaný okruh spotrebiteľov,
- g) návrh metódy na zisťovanie navrhovanej cudzorodej látky v požívatínach s dostatočnou citlivosťou na požadované najvyššie prípustné množstvo alebo maximálny limit rezíduí,
- h) dostupnú tuzemskú i zahraničnú dokumentáciu o navrhovanej cudzorodej látke,
- i) doklad o hygienicko-toxikologickom preskúšaní a vyhodnotení navrhovanej cudzorodej látky odborným zdravotníckym pracoviskom.

## § 8

(1) Technické normy požívatín, ktoré boli vydané pred účinnosťou tejto vyhlášky, sa musia upraviť podľa tejto vyhlášky do 31. decembra 1996.

(2) Spotrebiteľské balenie požívatiny, na ktorom je prítomnosť cudzorodých látok vyznačená podľa doterajších predpisov, sa musí upraviť podľa tejto vyhlášky do 31. decembra 1996.

## § 9

Zrušuje sa úprava Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky - hlavného hygienika Slovenskej socialistickej republiky z 15. novembra 1977 č. Z-6342/1977-B/3-08 o hygienických požiadavkách na cudzorodé látky v požívatínach, reg. v čiastke 17/1978 Zb., v znení úpravy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky - hlavného hygienika Slovenskej socialistickej republiky z 30. decembra 1983 č. Z-5173/1983-B/2-08, reg. v čiastke

11/1985 Zb., úpravy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky - hlavného hygienika Slovenskej socialistickej republiky z 12. mája 1986 č. 7-3742/1986-B/2-08, reg. v čiasťke 16/1986 Zb., a výnosu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 26. júna 1992 č. Z-1874/1992-HE/08, reg. v čiasťke 82/1992 Zb.

### **§ 10**

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

**Irena Belohorská v. r.**

Príloha č. 1 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 2/1994 Z. z.  
CUDZORODÉ LÁTKY ADITÍVNE